رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

Yao | ياؤو | الوَسَائِلُ المُفِيْدَةُ لِلحَيَاةِ السَّعِيْدَةِ

Matala gakuwichisya umi wautendele

Akulemba
Sheikh Abdur-Rahman bin Nasir Al-Sa'adi-
Allah watendele chanasa

الوَسَائِلُ المُفِيْدَةُ لِلحَيَاةِ السَّعِيْدَةِ

Matala gakuwichisya umi wautendele

الشَّيْخُ عَبْدُ الرَّحمَنِ بْنُ نَاصِرٍ السَّعْدِيُّ

رَحِمَهُ اللهُ

Akulemba

Sheikh Abdur-Rahman bin Nasir Al-Sa'adi-
Allah watendele chanasa

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Matala gakwichisya umi wautendele

MALOWE GANDANDA

Lumbili losope alapikwe Allah, jukwete lumbili losope, ninguwichila umboni kuti pangali nnungu jwakumpopela mwachakuonadi nakaweje Allah jikape pangali jwakamusyana najo, ninguwichila soni umboni kuti Muhammad kapolo jwa Allah ni mtume jwakwe, Allah ampe yambone jwelejo, pamo ni wakwiwasa kwakwe ni maswahaba gakwe, ni ampe soni utendele.

Panyuma pamalowe gelega: kupumula kwa ntima, utendele wakwe ni kusangalala kwakwe, nambo soni kutyoka kwa yisawusyo ni yakuwulagaasya ntima, chili chindu chakusosekwa kwa wandu wosope. Nipo ni yeleyi ukasapatikana umi wambone, soni kukasakwanila kusangalala ni kusechelela. Soni yeleyi ikwete magongo gakupitila mu Dini, magongo gachipago, nambo soni magongo ga kamula masengo. Niyangakomboleka kusonganganya magongo gosopego akaŵeje kwa ŵandu ŵakulupilila. Nambo ŵane ŵangaŵaga ŵakulupililawo, atamuno ipatikane kwa

ŵanganyao kupitila m'matala gane ni magongo gaakasalimbichilaga ŵandu ŵao ŵalunda, nambo kuti ŵanganyao yaakulwisye yalakweyo kuumila m'matala ga umbone wejinji, mambo soni gakulimbangana nnope, nambo soni gambone nnope pa ndamo jalelo ni japaujo pakwe.

Nambo mu utenga wanguwu chisale magongo gagambichilile pa chakulinga chekulungwa mnopechi, chaakuchikangamalila jwalijose.

Wane mwa wanduwo, pana wawapatile magongo gamajinji, ni watemi umi wambone wakusangalala. Nambo soni wane mwa wanduwo, wagalepele kugapata magongo gosope, ni watemi umi wakulaga ni wakusakala. Soni wane ali chilikati cha mbali aji najiji pakujigalila niyatite pakwakombolasya. Allah ni Nkukombolasya, Nkuwendedwa chikamuchisyo pa yambone yosope ni pakutyosya yakusakala yosope.

Chipande chandanda: Chikulupi ni masengo gambone

Sano ligongo lyekulungwa mnope lya yalakweyo (ya kupumula kwa ntima ni utendele wakwe ...), lyalili soni lipata ni nsingi wa yalakweyi, lili Chikulupi ni masengo gambone, Allah Jwapenani jutite:

﴿مَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُۥ حَيَوٰةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾﴾

{Jwalijose jwatatende yambone – chinga jwannume kapena jwankongwe – ni ali jwakulupilila; basi chisimu chene Uwwe chituntamiche jwalakwejo umi wambone (pa dunia pano), soni chisimu (ku Akhera) tuchapa malipilo gao (gamakulungwa nnope) mwakulandanila ni yambone nnope yaŵaliji nkupanganya}.

[Al-Nahl:97].

Sano Allah jwapenani jwasalile ni kwapa chilanga wandu wakulumbikanya chikulupi ni masengo gambone, kuti tatame umi wambone pa chilambo pano, nambo soni tapedwe malipilo gambone pa chilambo pano ni ku umi waukwika.

Soni ligongo lya yeleyi lili lyakuonechela, chisimu wakulupilila mwa Allah chikulupi chisyesyene, chachikusogola masengo gambone gagakolosya mitima ni ndamo syambone ni umi wa pachilambo chino ni wa ku Mbepo, akwete mapata ni malimbikanso gaakasapochelela yosope yakwayichila, kutandila magongo gakusengwela ni kusangalala, ni magongo gakulaga ntima ni madandausi.

Akupochelaga yindu yakunonyelwa ni yakusangalasya mwakuichinila ni kuitogolela, soni ni kutumila paichindu yakamuchisya, sano pati ayitumile pa lyele litalali ikasatendekasyaga kwa jamanjao kusangalala nayo, ni kusachilila kuti iwejepe chiwela kukwao ni upile wakwe, ni

kusachilila malipilo ga wandu wakutogolela, ayi ikuwaga yindu yekulungwa yakuipunda mu umbone ni upile wakwe yakusangalasyayo yayili isogosi yakwe.

Nikusimana nayo yakuwenjedwa, yakupoteka, yakwisya nganisyo nambo soni yakupotesya ntima pakulimbana nayo yatajile pakombola kulimbana nayo, nikuipepusya yatajile pakombola kuipepusya, ni kupilila kwambone pa yangakomboleka kuiwambala. Pakutenda yeleyi, akusapata mu yakupweteka yeleyo kulimbana kwakamuchisya, umanyilisi, ni machili, soni kutyochela mu kupilila ni kusachilila malipilo kwa Allah akusapata ichindu yekulungwa. Yele yikusiyityosya yakupweteka, nikwika mmalo mwakwe kusangalala ni yambone, ni kwembechela ukoto wa Allah ni malipilo gakwe, mpela mujwalondechesye Ntume ﷺ pa yele ichinduyi mu Hadisi jakuona kuti:

(عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ، إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ، إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَّاءُ شَكَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ، وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَّاءُ صَبَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ، وَلَيْسَ ذَلِكَ لِأَحَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ).

“Iwele yakusimosya mu ichindu ya mundu jwakulupilila, chisimu ichindu yakwe yosope ikasawa yambonepe, pati impatile yambone akasatogolela nikuwa yambone kukwakwe (jukasapata sawabu ligongo lyakutogolelako), naga yakusausya impatile akusawaga jwakupilila,

nikuwa yambone kukwakwe (jukasapata sawabu ligongo lyakupililako), yele yangatendakwa kwa jwine julijose nakaweje mundu jwakulupilila". Hadisi jaumile kwa Muslim.

Ntume ﷺ jwasasile yanti mundu jwakulupilila malipilo gakwe, yambone yakwe, ni yisogosi ya masengo gakwe ikusajonjechesyega mu yosope yayikumpata ya kusengwasya ni yakusausya; pa ligongo lyeleli mpaka mwasimane wandu wawili wachapatile chindu chimo chambone kapena chakusakala, nambo akutindanaga mnope mwitala lyakuchipochelela, soni yele yikutyochelaga mu kutindana kwao pa chikulupi ni masengo gambone. Jwalakweju jwakumanyika ni ndamo siwili syelesi akusapochelaga yambone ni yakusakala kupitila mu kuyamika ni kupilila yakuyichisya yakwe, nikuti kukusimpataga kusengwa ni kusangalala kwa ntima, ni kutyoka kwa nganisyo, kupotekwa ntimai, kuwanikwa, kutawika kwa chidali, ni matabu ga paumi, niukasakwanilaga kukwakwe umi wambone pa duniya pano. Jwinejo akusapochela ichindu yakunonyeledwa mwakulikwesya, ni kuliona, nambo soni kusumba mpika. Nikuti ndamo syakwe sikusapombotala, ni akusapochela soni yalakweyo mpela mwayikusapochelela inyama mwakupupuluma ni mwajasajasa. Nambo soni pamo ni yalakweyi, jwelejo ntima wakwe wangatulala, nambo uli wakubalalikangana mbali

syejinji. Uli wakubalalikangana ligongo lya woga wakuti indu yakunonyeledwayo kuwa nkutyoka nikumala, nambo soni ligongo lya kuijogopa yaukangani yaikasabuka ligongo lya yakunonyeledwayo Ndema syejinji, soni ligongo lyanti mitima ja wandu jangajimilichika pamalo pampepe, nambo jikusatama jili mkusachilila mnope indu ine, yampaka ipatikane kapena ngapatikana. Soni naga yele ali aipatile mwaganichisye, jwelejo akusawa soni jwakuwanikwa mu ntima ligongo lya mbali situsisasile. Ni akusapochela yakunyalaya mwakuwanikwa ntima, ni kudandaula, ni woga, nambo soni ni kuichima. Ni nkalajila kuwusya ya umi wakusakala waukumpataga, ni ilwele ya mu lunda ni yammalumbiko, nambo soni woga wampaka um'bikasye ku ndamo syakusakala mnope ni ichindu yakusokonesya ntima yakogoya mnope; ligongo lyanti jwelejo ngakwembecheya malipilo, soni jwangali kupilila kwakuntulikasya ntima ni kumpepuchisya.

Soni yosopeyi yikuwonechela pakuyilinga, nambo soni chilandanyo chimo cha ntundu welewu, naga n'chiganichisye chenene ni kuchiwanichisya ni ndamo sya wandu, chim'bone kulekangana kwekulungwa mnope chilikati cha mundu jwakulupilila jwakupanganya masengo gakwe mwakamulana ni chikulupi chakwe, ni

mundu jwanganawa iyyo. Mwana yanti Dini jikulimbikasya kusyesyene pa kwikutila ni lisiki lya Allah, ni yawapele achikapolo kuumila mu ukoto wakwe ni ntuka wakwe wamitundumitundu.

Mundu jwakulupilila naga gampatile mayeso ga ulwele kapena kulaga, kapena yine yanti mpela yele yaikumpataga jwalijose, chisimu jwalakwe ligongo lya chikulupi chakwe, ni kwikutila kwakwe soni kusengwa kwakwe pa yan'gawile Allah, akusawaga jwakutulala ntima, ntima wakwe ngawukusasachilila chindu changawa nkumpata. Akasannola jwali pasi pakwe, nambo ngakusannola jwali pachanya pakwe. Nambo soni ndawi sine kusangalala kwakwe ni kutulala kwa ntima wakwe yikusajonjechesya kupunda kwa ajula jwapatile yosope yakusaka ya pa duniya, naga jwelejo nganapegwa kwikutila.

Mpela yatin'jile pakunsimana mundu ajula jwangali masengo gakwendelana ni chikulupi chakwe, pati alinjidwe ni kulaga, kapena jusowile yine mwa yakusaka ya pa chilambo pano, timunsimane juli pambesi pakulagasika ni ungalumbana.

Chilandanyo chine: Naga ili impatile mundu yakutendekasya woga, ni inkanganiche mundu yakumpimgapinga, chimunsimane jwakwete chikulupi chambone ali jwakulimba ntima, jwakutulala ntima, ali jwakombola kuitawala ni

kwiŵika pambone ichindu yayinsupwisyeyi pakolosya lunda lwakwe, malowe gakwe, ni itendo yakwe, juli juliimbiisye ntima wakwe ku yele ichindu yakupingapinga yakanganikayi, aka nikawe kakuntulasya mundu ni kun'dimbanganya ntima wakwe.

Mpela yampaka n'jile pakunsimana jwangali chikulupi juli mwakutindana ni kele kaweka. Pati ipatikene yakogoya, chilu chakwe chikasanyinyilika nayo, malumbiko gakwe gakasatochomala, ni nganisyo syakwe sikasabalalikangana, ni ukasan'jinjilaga woga ni kutetemela. Nambo soni ukusawanganyichilanaga woga wapachanya, ni kuwanikwa kwa nkati kwangakomboleka kukulondesya mwakukasawela. Sano ntundu wanti iyyi wa wandu naga ngapatikana magongo gane gachipago gakulilimbanganyichisya, basi machili gao gakasamalaga, ni mitasi jao jikasatochomala. Yele ni ligongo lyakusowa chikulupi chachikusatendekasyaga kupilila, nnopennope mu ndema syakusawusya, ni ndawi syakudandaulikasya ni kuwupingapinga ntima.

Mundu jwambone ni jwakusakala, nambo soni mundu jwakulupilila ni jwangakulupilila wosope akulandana pakapate ka machili gakupatikana, nambo soni mu chipago chakupunguchisya woga wakuijogopa yakogoya ni kuijepepasya, nambo mundu jwakulupilila akusalekangana ni machili ga

chikulupi chakwe ni kupilila kwakwe ni kwegamila kwakwe kwa Allah, ni kwembechela kwakwe sawabu kuumila kwa Jwalakwe, ayi ni yindu yayikonjechesya machili gakwe, ni kumpunguchisya usito wa woga, ni kumpepuchisya yakunonopa, mpela mwawêchetele Allah Jwapenani kuti:

﴿...إِن تَكُونُواْ تَأۡلَمُونَ فَإِنَّهُمۡ يَأۡلَمُونَ كَمَا تَأۡلَمُونَۖ وَتَرۡجُونَ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا يَرۡجُونَۗ...﴾

{...Nam'baga nkupikana kupoteka, basi nombenao chisimu chene akupikana kupoteka yankuti pakupikana kupoteka wanganyammwe, nambo jenumanja nkwembecheya (kupata) kwa Allah yangakwembecheya wanganyao...}. [Al-Nisa:104]. Soni akupata chikamuchisyo chapajika chakuumila kwa Allah ni machili gakwe, yele ni yaikasapwilinganyaga woga. Allah Jwapenani akuwecheta kuti:

﴿...وَٱصۡبِرُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ﴾

{...Soni pililani, chisimu Allah juli pamo ni akupilila}. [Al-Anfal:46].

KUITENDELA YAMBONE IWUMBE KUPITILA MMALOWE NI ITENDO Gane mu magongo gakutyosya madandaulo, kupotekwa ntima ni kuwanikwa, kuli kuitendela yambone iwumbe kupitila m'malowe ni itendo, nambo soni mitundu

josope ja umbone. Yosopeyeneyi iwele yambone, kupitila muyalakweyi Allah akusiwatyochesya wandu wambone ni wakusakala madandausi ni kupotekwa ntima mwakamulana ni masengo gawo. Nambo kwa jwakulupilila mwayalakweyi akwete ukoto wekulungwa ni chipande chakwana. Ni akusawaga jwakulekangana ligongo lyakuti umbone wakwe ukusatyochela mu kamula masengo pakusaka kunsengwasya Allah pe ni kusaka malipilo ni sawabu Kukwakwe.

Allah akasan'jepepachisya kupeleka yambone ligongo lya umbone waakwembechela, ni kuntyochesya yakusausya ligongo lya kuswejesya kwakwe masengo ni kwembechela malipilo. Allah Jwapenani jutite:

﴿لَّا خَيۡرَ فِي كَثِيرٖ مِّن نَّجۡوَىٰهُمۡ إِلَّا مَنۡ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوۡ مَعۡرُوفٍ أَوۡ إِصۡلَٰحِۭ بَيۡنَ ٱلنَّاسِۚ وَمَن يَفۡعَلۡ ذَٰلِكَ ٱبۡتِغَآءَ مَرۡضَاتِ ٱللَّهِ فَسَوۡفَ نُؤۡتِيهِ أَجۡرًا عَظِيمٗا ١١٤﴾

{Mwangali yambone m’mitemela jao jejinji, ikawêje jwaakuchisya kutola sadaka kapena kutenda yambone kapena kwilanya chilikati cha wându, sano jwachatende yele pakusachilila chinonyelo cha Allah, basi tuchijisa kumpa malipilo gamakulungwa nnope}. [Al-Nisa:114].

Basi Allah Jwapenani asasile kuti ichindu yosopeyi iwele yambone kutyochela kwa jwaapanganyisyejo, soni yambone ikusawuta yambone, nikutyosya yakusakala, nambo soni

mundu jwakulupilila jwaakwembecheyaga malipilo gambone, Allah akusampaga malipilo gamakulungwa. Soni mbali ja malipilo gamakulungwago ni kutyoka kwa madandausi, yakupotesya ntima, ni yakusausya, kwisa soni ine yantundu welewo.

UPANDE WINE: KUSHUGULIKA PAKUPANGANYA MASENGO GANEGAKWE KAPENA ILIMU INEYAKWE YAKAMUCHISYA

Soni mu magongo gakutyochesya mbumu syasikasapatikana ligongo lya kutochomala kwa mitasi, ni kuwa ntima wakushugulika ni indu yakusawusya: ni kushugulika ni masengo gane kapena majiganyo m'ma jiganyo gagali gakamuchisya; ligongo lyanti yeleyo yikusautendesya ntima kuti ukaganisyaga ya chindu achila chachikasantendesyaga mbumu. Nambo soni yikomboleka kuti ligongo lya yeleyo akusaliwalila magongo gagantendekasisye kuwa ni nganisyo syakusakala ni kupotekwa ntima, mwanti ntima wakwe ukusasangalala, nigakonjechesyaga machili gakwe. Soni pa lyele ligongoli akasakamusyanganaga jwakulupilila ni jwangali chikulupi. Nambo mundu jwakulupilila akusalekangana ni wane ligongo lya chikulupi chakwe, ntima wakwe weswela, ni kusaka kwakwe malipilo kuuma kwa Allah pakamula masengo gakupata umanyilisi waakulijiganya kapena

kwajiganya wane, ni pakamula masengo gambone. Naga masengogo gali ga ibada, nikuti galidi ibada, nambo naga gali masengo ga pachilambo pano kapena gandamo akasagapwatichilaga niya jambone. Soni nijukuwaga niniya jakupatila chikamuchisyo m'masengomo chakunkundila Allah, pa lyele ligongoli masengogo gakasakamuchisya kusyene pakutyosya madandausi, kupotekwa ntima, ni yakwisya chanasa. Wandu walingwa wakwapatile kulagasika kwejinji mu ntima ni kuwa ni chanasa ndawi syosope, ni kwajogopela ilwele yakulekanganalekangana, niwapatile ntela wakwe wakamuchisya, (wauli kuliwalila chindu chachapatiisye nganisyo ni kulagasikako, ni kulimbichila kamula masengo gawo gakusosekwa).

Ikusosekwa kuti masengo gakwe gawe gakuti umi wakwe ukusangalala nago ni kuganonyela, ligongo yele ni yaikasakamuchisya mnope pakupatikana kwa chakulinga chambone, sano Allah ni jwaakumanyilila nnope.

KUSONGANGANYA NGANISYO SYOSOPE PAKULONDESYA YA MASENGO GA LELO, Mu ichindu yakutyosya nganisyo ni woga, kusonganganya nganisyo syosope pa masengo ga lyuwa lya lelo, nikuleka ganisya ya ndawi jakusogolo, nambo soni kuleka kuidandaula yayapite. Ligongo lya yeleyi Mtume - chanasa ni

utendele wa Allah iwe pa jwelejo - walijuyiye kwa Allah ku nganisyo ni madandausi, madandausi gangakamuchisya pa indu yayipite yanti ngasapakombola kuiwusya soni kapena kuikolosya, nambo soni nganisyo sikusapeleka masausyo paganichisya ya msogolo. Ni ikusasosekwa kwa mundu kuti aganichisyeje mnope ya lyuwa lyakwe lya lelo, ni asonganganye kulimbichila kwakwe pakukolosya lyuwa lyakwe ni ndawi jakwe ja sambano, ligongo lyanti kusonganganya ntima pa yele ikusatendekasya kwanilisya masengo, nambo soni mundu akusapata ntunjelele ni kutyosya nganisyo ni madandausi. Soni Ntume - chanasa ni utendele wa Allah iwe pa jwelejo - pati juchiwombaga duwa kapena kwalondolela wandu ŵakwe ku duwa, jwaliji jwakwalimbikasya pamo ni kuŵenda chikamuchisyo kwa Allah ni kusachilila umbone Wakwe, pa yakupilila ni kulimbichila masengo pakusimichisya kupatikana kwa yele yaŵele ali nkuyiwendayo. Nikuyileka yele yaŵele ali nkuŵenda kuti am'bambasye nayo; ligongo duwa jikwenda yimpepe ni masengo, basi kapolo jupililile mu yampaka yinkamuchisye mu dini jakwe ni pachilambo, ni kuwenda kwa M'mbujegwe kuti ikomboleche isako yakwe, ni akum'bendaga chikamuchisyo pa yalakweyo, mpela mwajuŵechetele Mtume - chanasa ni utendele ujaule kwa jwalakwejo:

(احْرِصْ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ وَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ وَلَا تَعْجِزْ، وَإِذَا أَصَابَكَ شَيْءٌ فَلَا تَقُلْ: لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ كَذَا كَانَ كَذَا وَكَذَا، وَلَكِنْ قُلْ: قَدَرُ اللَّهِ وَمَا شَاءَ فَعَلَ، فَإِنَّ لَوْ تَفْتَحُ عَمَلَ الشَّيْطَانِ).

"Ikanganichilani yindu yakumkamuchisya, ni mum'bendeje chikamuchisyo Allah, soni ngasintochomala, naga chindu chine chimpate ngasim'becheta kuti: "Ingawe kuti une natesile yanti ingaliji mwanti sayi", nambo m'becheteje kuti: "Allah apimiile, ni iliyose yasachile Jwalakwe kutenda, atesile," pakuwe lilowe lya "ingawe" likusaugula masengo ga shetani". Hadisi jaumile kwa Muslim. Basi Mtume ﷺ jwasongangenye sikati ja kulamula kulimbichila pa yindu yambone mu ndema syosope, ni kum'benda chikamuchisyo Allah, soni ngakukunda kulepela wawuli ulesi wakusakala, ni sikati ja kwitichisya pa ichindu yayamasile mwakupita, ni kulilola lisosa lya Allah ni mpango wakwe.

Soni jwayitesile ichindu kuwa ipande iwili: chipande chine nichanti kapolo akukombola kulimbichila pakuchipata kapena kupata yakomboleka mwalakwemo, kapena kuchityosya kapena kuchijepepasya; pa chele chipandechi kapolo akusalosya kulimbichila kwakwe soni akuwendaga chikamuchisyo kwa Nkun'galagatila jwakwe (Allah). Ni pana chipande chine changawa nkukomboleka yalakweyo, sano pa chele

chipandechi kapolo akusatulasya nacho ntima wakwe ni kuchisengwela nambo soni kwitichisya. Mwangali Kaichila yanti koochesya yalakweyo lili ligongo lyakupata kusengwa ni kutyoka kwa madandausi ni kupotekwa ntima.

CHIPANDE CHINE: KUTUPIYA KUNKUMBUCHILA ALLAH

Soni mu yitendekasyo yekulungwa mnope yakupeleka kusangalala kwa ntima ni kutulala kwakwe: mwana yakutupiya kunkumbuchila Allah, ligongo lyakuti yalakweyo ikwete kutendekasya kwakusimonjesya kwa chisengwasyo cha ntima ni kutulala kwakwe, nambo soni pakutyosya nganisyo ni kulagasika kwa muntima, Allah Jwapenani jutite:

﴿...أَلَا بِذِكۡرِ ٱللَّهِ تَطۡمَئِنُّ ٱلۡقُلُوبُ﴾

{..Manyililani yanti; pakunkolanga Allah mitima jikasatulalila}. [Al-Rad:28] Basi kunkumbuchila Allah kukwete yakuyichisya yekulungwa pakupatikana ayi ichindu yatukuijembechela - kwakuli kusengwa kwa mu ntima- ligongo lya umbone wakwe wapajika - wauli mu kunkumbuchila Allah, nambo soni ligongo lya sawabu ni malipilo gakwe gaakugajembechelaga kapolo.

KUWECHETA YA UKOTO WA ALLAH WAKUONECHELA NI WAKUSISIKA, Nambo soni kuwecheta ya ukoto wa Allah wakuwonechela ni

wakusisika; ligongo lyanti kuumanyilila ukotowo ni kuwusalasala, Allah akusatyosyaga ni yeleyo nganisyo ni kulagasika kwa muntima, nikukasan'dimbikasya kapolo yakuyamika, kwele kuyamikako kuwele kwana madalaja gakunyakuka nambo soni gapenani mnope, natamuno kapolo juli pa kulaga kapena ulwele kapena yine mwa mitundu ja mayeso. Ligongo lyanti jwelejo naga akulandanya sikati ja ukoto wa Allah wauli pa jwelejo - wangakomboleka kuwuwalanga - ni isausyo yayimpatile, nikuti yakusakala yayimpatileyo nganiyiwa ilandene ni ukotowo ata panandi.

Nambo indu yakusakala ni masausyo, pati an'dinjile nayo Allah kapolo, sano kapolo jula nikupilila ni kusangalala nayo soni ni kulipeleka kwa Allah, yikusapepuka ni kunandiya kunonopa kwakwe. Soni kapolo pakwembecheya sawabu ni malipilo gakwe, pakuntumichila Allah mwa kupilila ni kusangalala, ikasatendekasya indu yakuwawa kusyuka kuwa yakulyolyopela, mwakuti kulyolyopela kwa malipilo gakwe, kukasan'diwasya kuwawa kwa kupilila kwakwe.

KWALOLA WANDU WALI PASI PETU Soni mwa yindu yakamuchisya mnope pa ngani jeleji ni kukamulichisya masengo yajwajongolele Ntume (saw) mu Hadisi jakuona, mwanti jwalakwe jwatite:

(انْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ أَسْفَلُ مِنْكُمْ وَلَا تَنْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقَكُمْ فَإِنَّهُ أَجْدَرُ

أَنْ لَا تَزْدَرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ).

"Nnoleje kwa aŵala ŵali pasi penu, nambo nkasinnolaga kwa aŵala ŵali pachanya penu, pakuti kutenda yeleyo yikuŵajilwa mnope kuti mkaunyosyaga utendele wa Allah wauli pa jemanja". Hadisi jaumile kwa Muslim. Nikuti kapolo naga jukuwika pasogolo pakwe ngani jeleji jajili jekulungwa, akusaliwona kuti juipundile iwumbe yejinji pa upande wa umi wambone ni yaakuyichisya yakwe, kwisa soni pa upande wa lisiki ni yaakuyichisya yakwe, mwa mpaka kawele kawe kakwe. Nikukasatyoka kuwanikwa kwakwe, nganisyo syakwe ni kupotekwa ntima kwakwe. Nikukasajonjecheka kusangalala ni kukondwa kwakwe ligongo lya ukoto wa Allah wajwapundile nao wane mwa awala wali pasi pakwe pa yalakweyo.

Ndema jilijose jataleuye kapolo pakuchetelela ya ukoto wa Allah wakuwonechela ni wakusisika, wa dini ni wa duniya, akasaionaga yanti Ambuje ŵakwe ampele yambone ni kuntyochesya yakusakala yejinji. Mwangali kaichila kuti yeleyi yikusatyosyaga nganisyo ni madandausi, ni yikutendesyaga kusengwa ni kusangalala.

CHIPANDE CHINE: KULIMBICHILA PAKUTYOSYA MAGONGO GAKWIKASYA NGANISYO, NI KWIKANAGO MAGONGO GAKWIKASYA KUSENGWA

Gane mwa magongo gakupeleka kusangalala ni kulimbichila kwikanago magongo gakutyosya nganisyo ni kwikanago magongo gakwikasya kusengwa; yeleyi nikupitila mu kuliwalila yakusausya yayapite kala yangawa nkuikombola kuyiusya, ni kumanyilila kuti kuganichisya mnope ya yeleyo chili chindu chamasanje ni changakomboleka, nambo soni kuti yeleyo ili mu kusesewala ni masoka, mwanti mundu alimbichile kuwukanya ntima kwakwe kuti uleche kuganichisya ya yeleyo, aku alinkulimbichila soni kuwukanya ntima wakwe yakuwa pakangani paganisya yansogolo, pagambaga kola liganichisya lya kulaga, kapena woga ni ine yakuwanichisya mu yakusakala yampaka impate nsogolo. Mwanti ikusosekwa kuti amanyilileje yanti ichindu yansogolo ili yakusisika yampaka itendekwe mwelemo yambone kapena yakusakala, ni yakuijembechela mwakusengwa kapena yakupoteka, nikuti yalakweyo ili m'myala mwa Allah Jwamachili, Jwalunda lwakusokoka. Achikapolo nganakola chilichose pa yalakweyo ikaweje kulimbichila pakusaka kupata yambone

yakwe, ni kutyosya yakusakala yakwe. Kapolo amanyilile yanti naga atyosye nganisyo syakwe syakudandaula pa ichindu yakumpata nsogolo, ni kwegamilaga kwa Ambujegwe pakusaka kuitenda yalakweyo kuwa yambone, ni kola chikulupi pa Ambujegweo kuti tankolochesye yalakweyo, naga atesile yalakweyo, ntima wakwe ukusapata utendele nambo soni indu yakwe yikusawa yambone, soni sikasantyoka nganisyo syakwe ni kuwanikwa kwakwe kwa muntima.

KAMULICHISYA MASENGO DUWA, Soni mu indu yakamuchisya mnope pakuganichisya ichindu yansogolo, ni kukamulichisya masengo aji duwa jawaliji nkuwomba Ntume - chanasa ni utendele wa Allah iwe pa Ntumejo:

(اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لِي دِينِيَ الَّذِي هُوَ عِصْمَةُ أَمْرِي وَأَصْلِحْ لِي دُنْيَايَ الَّتِي فِيهَا مَعَاشِي، وَأَصْلِحْ لِي آخِرَتِيَ الَّتِي إِلَيْهَا مَعَادِي، وَاجْعَلِ الْحَيَاةَ زِيَادَةً لِي فِي كُلِّ خَيْرٍ، وَالْمَوْتَ رَاحَةً لِي مِنْ كُلِّ شَرٍّ).

"Allahumma aslih lii diiniya alladhi huwa ismatu amri, wa aslih lii dunyaaya allati fiiha ma'aashii, wa aslih lii aakhiratiya allati ilaiha ma'aadi, waj'alil hayaata ziyadatan lii fii kulli khair, walmawta raahatan lii min kulli sharr." Hadisi jaumile kwa Muslim. Soni ni maloŵe gakwe gakuti:

(اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنتَ).

"Allahumma Rahmataka arjuu falaa takilnii ilaa nafsii twarfata 'ayn wa aslih Lii sha'nii kullahu, laa ilaaha illaa Anta". Hadisi jaumile kwa Abu Dawood kupitila mwitala lyakuona. Naga kapolo pati juwombile jele duwaji jajikwete kukolosya ya songolo jakwe ja dini ni duniya, ali ni ntima wakumbuchila, ni niya jakuona, pampepe ni kulimbichila kwakwe pa ichindu yakutendekasya kuti yalakweyo ipatikane, Allah akasankombolasya kuipata yajuwombileyo ni kuilajilayo nambo soni nikuikamulila masengoyo, soni kulagasika kwa mu ntima kwakwe kukasagalaŵuka kuwa kusengwa.

UPANDE WINE: KOSECHELA KUSIMANGANA NI YAKUSAUSYA

Mu matala gakukamuchisya mnope gakutyosya nganisyo syangalumbana pati gampatile kapolo gane mwa masausyo akangamale pakugapungusya pakosechela ya kusimangana nayo yakusausya nnope yampaka impate pambesi pa ichinduyo, ni kuwulimbisya ntima wakwe pa yalakweyo. Pati jutesile yalakweyo, basi julinjilile kuijepepasya yampaka jukombole kuijepepasya mwakamulana ni ukombosi wakwe. Sano ligongo lya kwele kuwulimbikasya ntima ku ni kwele kulimbichila kwakamuchisya ku, sikasatyoka nganisyo syangalumbana ni kuwanikwa, nikuwa kwele kulimbichilaku kuti kukasayikasya yambone ni kutyosya isausyo yayikampatile kapolo

mwangasausya.

Sano pati gampatile mundu matala ga woga, ni matala ga ulwele, ni matala ga kulaga ni kusowa yindu yakusayinonyela yantundu ni ntundu, apochele yalakweyo mwa kutulalila nikulilimbikasya ntima wakwe pa yalakweyo, nambo soni pa yindu yakupoteka mnope yampaka yimpate, ligongo lyanti kulilimbikasya ntima pakupililanayo ipotesi, kukusapepusya nikutyosya kupoteka kwakwe, makamaka naga akulijigala chenene pakuliwambasya ni yalakweyo mwakulandana ni ukombosi wakwe, nikusimangana kukwakwe kulilimbikasya ntima pamo ni kulimbichila kwakwe kwakukamuchisya kwakukun'diwasyaga kulondesya ya matabu gakwe, nikulimbana ni ntima wakwe pakunyuwanisya machili gakulimbana ni ipotesi, aku jwalakwejo juli nkwegamila mwa Allah nikunkulupilila chenene Jwalakwejo. Pangali kaichila kuti yindu yeleyi yikwete chikamuchisyo chekulungwa pakupatikana kwa kusangalala ni utendele wa mu ntima, pamo ni yaakwembechela kapolo ya sawabu syapachilambo pano ni sya umi waukwika, yeleyi yili yakuwoneka soni yakulingwa, soni yaakuyichisya ya yalakweyi kutyochela kwa wandu wawayilinjile yili yejinji mnope.

UPANDE WINE: MACHILI GA NTIMA NI KULEKA KUPUTAPUTA KWAKWE NI KUJIGALIKA

Soni mu mitela jekulungwa mnope ja mawulwele ga ntima ni mitasi, nambo soni kwa ilwele ya mchilu: ntima kuwa wamachili nikuwa wangaputaputa ni kujigalika ligongo lya liganichisya ni liwaniwani lyasikasayika nalyo nganisyo syakusakala. Soni kupya ntima ni kusokonechela nganisyo gagali magongo gakupoteka, nambo soni kola liganichisya lya kupatikana yindu yakunyalaya ni kutyoka yindu yakuinonyela, yele yikusamponya mundu mu nganisyo syangalumbana, mu kuwanikwa, m'maulwele ga mu ntima ni ga mu chilu, ni kutochomala kwa mitasi, yayikasawa yana yakuichisya yakwe yakusakala yakuti wandu ayiweni isausyo yakwe yejinji.

KWEGAMILA MWA ALLAH, Pati ntima ukulupilile mwa Allah, nikwegamila kukwakwe, ni ngawukulipeleka ku nganisyo syaunami soni nganisyo syakusakala nganisiulamulila ntimao, niwukulupilile Allah ni kusachilila umbone wakwe, nikuti sikusantyoka jwalakwejo nganisyo syangalumbana ni kuwanikwa, ni gakasatyoka kukwakwe m'maulwele gamajinji ga pachilu ni ga mu ntima, ni ukusapata ntimawo machili ni kuwuguka ni kusengwa kwangakomboleka

kukusimba. Kaje winji ipatala yaigumbele ni ilwele yanganisyo syaunami ni syakusakala. Nambo soni kaje winji wandu wamachili wayakwayiye yeleyi, sano wangali machili nikajekaje. Soni kaje winji wa itendekasisye yeleyi kusesewala ni masoka. Nambo jwakulupusyidwa ku yosopeyo, ni ajula jwakulupusyidwe ni Allah ni kumpa upile wakulimbana ni ntima wakwe, kuti jupate matala gakunkamuchisya gakulimbikasya ntima, soni gakutyosya kuwanikwa kwa ntima. Allah Jwapenani jutite:

﴿...وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُۥٓ...﴾

{...Soni jwatajegamile kwa Allah, basi Jwalakwe tankwanile...} [Suratu Al Twalaq: 3]. Akwamba kuti Allah chankwanile jwalakwejo pa ichindu yosope yakukwayana ni dini jakwe nambo soni ya duniya jakwe.

Mundu jwakun'jegamila Allah jukuwaga jwakulimba ntima, nganisyo syangali mate syanganankwaya, soni iliyose yakumpata yangansokonasyaga ntima wakwe, ligongo lyakumanyilila kwakwe kuti yalakweyo ikutyochela mu kutondowa kwa ntima, ni mu woga waunami. Soni akusamanyililaga kuti Allah ampele chilanga jwakun'jegamila Jwalakwe cha chikamuchisyo chakwanila. Mwanti akusan'jegama Allah ni akusatulalila ni chilanga chakwe, mwakuti

nganisyo syangalumbana ni kuwanikwa ntima ikasatyoka, ni ikasagalaukaga yakunonopa yakwe kuwa yakwepepala, nambo soni madandausi gakwe kuwa lukondwa (Tarhu: kudandaula), ni woga wakwe ikasasyuka ntunjelele. Ni tukum'benda Allah Jwapenani utendele, soni atupe chindimba cha machili ga mu ntima ni kulimbangana kwakwe, ni kwegamila kwakwanila akula kwajupeleche chilanga Allah kwa akwegamila chanti iyyo chilanga chayambone iliyose, ni kwatyochesya yakusakala iliyose ni yakupoteka (dhwairu: chakumpweteka).

CHIPANDE CHINE: KUWULIMBISYA NTIMA PAKUJIPILILILA MICHESELA JA WANE

Umboni ni malowe ga Ntume(saw):

(لَا يَفْرَكْ مُؤْمِنٌ مُؤْمِنَةً إِنْ كَرِهَ مِنْهَا خُلُقًا رَضِيَ مِنْهَا خُلُقًا آخَرَ).

"Mundu jwakulupilila jwachilume akam'bengaga jwammasyeto jwakulupilila, naga ngamnonyela ndamo jakwe jine chajinonyele jine." Hadisi jaumile kwa Muslim.

Yakupindula yiwili yekulungwa:

Chimo mwa yeleyo: kumulichilana ya katame ka jwankongwe, waulongo, m'mbusanga, mundu jwakutenda najo masengo, ni jwalijose jwan'di najo paunasi ni kulumbikana. Soni ikusosekwa kuwulimbanganya ntima wakwe kuti umanyilileje

yanti pakuŵajilwa kwa n'jakwejo kuti paŵe pana chilema, kapena kupunguka, kapena chindu chakuchiwenga. Sano naga n'di uwuweni wele ulemawo, nikuti nnandanye welewo ni yaili yakuwajilwa kukwenu kuntendela n'jenujo, pakulimbisya kulumbikana ni kusunga chinonyelo, pakumbuchila yambone yakwe, ni isako yajika ni ya wandu wosope. Mwanti pakuiliwalila yakusakala yakwe ni kulola yambone yakwe, umbusanga ni kulumbikana chikujendelechele, ni chimpate kupumula kwakwanila.

Upande wawili: kutyoka kwa nganisyo syangalumbana ni kuwanikwa, ni kusigala utendele, nambo soni kwendelechela kupanganya indu yawajibu ni yasunna, nambo soni kupata kutamilana mwantunjelele sikati ja mundu ni n'jakwe. Nambo jwanganajongoleledwa ni yeleyi yaŵechete Ntumeyi ﷺ - nambo nikusembanya pakulola yakusakala kuleka kulola yambone mwangalepelela jwalakwejo chijuwe jwakuwanikwa ntima, nambo soni tichisakale chinonyelo chakwe nijwaakunnonyelaga, nambo soni chiyikatiche yayijinji yaakuwajilwa jwalijose kuti antendele n'jakwe.

Wandu wajinji wakwete isako yapenani akasajilimbikasyaga mitima jao ndema jakupatikana yakusausya ni yakujitendekasya mitima kuputaputa, akasajilimbikasya ni kupilila

nambo soni kutulala. Nambo pa ichindu yangalimbangana kapena yamwana-mwana akusasowaga utendele, soni utendele wao wa mu ntima ukusajasika, ligongo lyanti ŵanganyao akusajilimbanganya mitima jao pa ichindu yekulungwape, ni kuileka ichindu yamwana-mwana, mwanti yalakweyo ikasasokonesya ni kusakasya utendele wao. Mundu jwakalamuka akusosekwa kuulinganya ntima wakwe pa ichindu yamwana-mwana ni yekulungwa-kulungwa, ni kum'bendaga Allah chikamuchisyo pa yalakweyo, soni kuti akannechela jwelejo ntima wakwe ata panandi (nambo Allah aweje ali nkun'jongolela ndema syosope), sano pakutenda iyyo, yikusajepepala kukwakwe ichindu yamwana - mwana, mpela mwaikasajepepalila yekulungwa - kulungwa. Ni jukuwaga jwa ntima wakutulala, wakutamilichika, soni jukuwaga jwakupumula.

CHIPANDE CHINE: KULEKA KWENDELECHELA GANISYA NGANISYO SYANGALUMBANA

Mundu jwa lunda akusamanyilila kuti umi wakwe usyesyene uli umi wa chisangalalo ni wakutulalila, nambo soni kuti uli umi wejipi nnope, ni nganiyiwa yakusosekwa kwa jwelejo gamba kuwutenda umi wakwe kuwa wamadandausi ni isausyo, ligongo lyanti yeleyo yikutindana ni umi wambonewo, mwanti jukasasyuka jwaugaga ni umi

wakwe ligongo lyanti wejinji mwa welewo ujonasiche ni nganisyo syangalumbana kwisa soni masausyo, ni pangali kulekangana mu yeleyi pasikati pa jwakutenda yambone ni jwakusakala, nambo mundu jwakulupilila jukwete liunjili lyekulungwa mnope pakwanilisya lwele lumbili lwakutama ni umi wakusengwalu ni chipande chakamuchisya pa duniya ni ku akhera.

KULANDANYA SIKATI JA UKOTO WA ALLAH NI YANGALUMBANA YAYIMPATILE, Ikusosekwa soni, naga chimpatile chindu chakusakala kapena chakwisya woga, kuti julandanyeje chilikati cha ukoto wejinji wali nao wadini kapena waduniya, ni chindu chakusakala chachimpatilecho. Sano pakulandanyapo, chikuoneche kutupa kwa ukoto wajulinao, ni kusilala kwa yangalumbana yayimpatileyo.

Nambo soni julandanyeje chilikati cha woga wakwe wakumpata ipotesi ni matala gejinji gakukulupuchila, mwanti jukasikunda nganisyo syangali machili kuti sipunde nganisyo syejinji syamachili, sano pakutenda iyyo nikuti nganisyo syakwe syangalumbana kwisa soni madandausi gakwe gakasatyokaga. Soni ni jukasapimilaga chipotesi chekulungwa mnope champaka chikomboleche kumpata, ni kuwulimbanganyaga ntima kwakwe yakosechela kutendekwa kwakwe naga chilli chitite chitendekwe, kaneko ni

kulimbana pakuchisiŵilila achila chankanichiwe kumpata, ni kutyosya achila chachimpatile kapena kuchijepepasya.

ISAUSYO YA ŴANDU IKUŴA PA WANGANYAO ACHIMISYENE NAGA MMWEJO NGAILABADILA, Soni mu ichindu yakamuchisya mwana kumanyilila kuti isausyo yakuumila kwa wandu, makamaka mu yakuwecheta yakusakala, nganiyiwa impele mmwejo tabu jilijose nambo kuti ikwasuluji achimisyeneo, ikaŵeje naga nkuŵika ntima wenu pa yalakweyo nikuyikundisyaga kuti yilamulileje kaganisye kenu, pelepo nikuti chiyinsulu mmwejo mpela muyikutendela pakwasulu wanyao. Nambo naga ngankuiŵika mu ntima nikuti nganiyiwa yanti nikunsulu nichilichose.

SALALISYANI UMI WENU NI NGANISYO SYAKAMUCHISYA Ni mmanyilile kuti umi wenu ukusakuyana ni nganisyo syenu, naga nganisyo syenu sili pa yindu yakamuchisya kukwenu pa Dini kapena pa Duniya, basi umi wenu ukuŵa wambone ni wakusangalala, nambo naga ngaŵa yeleyo nikuti yikusawa yakutindana.

MASENGO GAWEJE GAKUNTENDELA ALLAH NGAWA IWUMBE. Soni mu ichindu yakamuchisya mnope pakutyosya nganisyo syangalumbana, ni kuwulimbanganya ntima wenu yanti ukasakaga kuyamichilidwa kutyochela kwa jwalijose ikaŵeje kwa Allah basi. Naga ntesile yambone kwa mundu

jwalijose, jwankuwajilwa kuntendela yambone kapena n'gambile kuntendela, manyililani yanti umbonewo nkutenda ni Allah. Ngasin'jembecheya yakuyamichidwa ni ajula jwamuntendele ukotojo, yalumo ni mwaŵechetele Allah pakwamba ya iumbe Yakwe yakusaguka kuti:

﴿إِنَّمَا نُطۡعِمُكُمۡ لِوَجۡهِ ٱللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنكُمۡ جَزَآءٗ وَلَا شُكُورًا ٩﴾

{(Chamuntima akutiji): “Chisimu tukun'diisya pakusachilila chinonyelo cha Allah, ngatukusaka kukwenu malipilo galigose namuno kutogolela.”}

[Al-Insan:9].

Soni yele ikusimichika mnope pa ukoto wakwatendela wakwiwasa wakwe ni wanache, ligongo lya kulumbikana nao kwenu kwamachili. Mwanti pati uwulimbangenye ntima wenu kuleka kwatendela yakusakala, nikuti ntima wenu ukupata kutamilichika, nombe soni ukwapumulisyaga wanganyao. Soni mu ichindu yakutendekasya ntunjelele, mwana kutama ndamo syambone ni kukamula masengo gambone mwaukombolela ntima, ngawa mwakulikanganichisya mwakuwutendekasya ntima kuti uwe wakuwanikwa. Pakuŵa yeleyo mpaka yim’buchisye munyuma n'di wakulepela kupata umbone wakwe, ligongo lyakuti n'jigele litala lyakupombotala. Soni yeleyi yili mu ichindu yalunda, kwanti yewilile nkasakomboleka

kuyitenda kuwa yakuswejela soni yakunong'a. Pakutenda iyyo basi yikusajonjechesya kuswejela kwa yakusengwasya, ni kutosya isausyo.

KUSHUGULIKA NI YAKAMUCHISYA NGAWA NI YAKUPELEKA IPOTESI M'biicheje m'bujo mwenu ichindu yakamuchisya ni nseweseje masengo kuti ipatikane, ni ngasiyyigalauchila ichindu yakupeleka ipotesi; kuti yeleyo imkamuchisye kuliwalila yakuikasya nganisyo syangalumbana ni madandausi, ni n'dikamuchisyeje kupitila mukupumula ni kulumbikanya ntima pa masengo gakusosekwa.

KUGAMALISYA MASENGO NDEMA JIJOJO, Soni mu ichindu yakamuchisya nikumalisya masengo ndema jijojo, ni kupata lipesa lyakamulila masengo ga m'bujo; ligongo lyanti masengo naga nganigamala, gakasigasongana kukwenu masengo ga kalakala gagasigele, ni kwisa konjechesya pelepo masengo gakuyichisya, ni kuwa masengo gosopego gakusitopa mnope. Nambo naga mmwe mwamalisisye masengo galigose pa ndawi jakwe, tin'gayichilile masengo gakumbesi mwalunda lwamachili kwisa soni masengo gamachili.

KULONGOSYA YAKUSOSEKWA NNOPE PAMO NIKUMULICHILANA NGANISYO, Ni yakusosekwa kusagula masengo gaakamuchisya ni kulongosya gakusosekwa mnope, ni kukuyichisya gagali panyuma pakwe. Ni nnekanganye pasikati pa

yayikunonyelwa umi wenu ni yankuisaka nnope, ligongo gamba kutindanya pele nikuti ikutendekasyaga kutindikwa, kupela ni kulagasika ntima. Ni mpate chikamuchisyo pa yalakweyo kupitila munganisyo syambone ni kuwusya lunda kwa wane, ligongo mundu jwakuwusya lunda ngajukusadandaula. Ni nchisoome chenene chankusaka kutenda, naga umbone uwonechele ni nsimichiisye, basi jegamilani kwa Allah, chisimu Allah akusawanonyela wandu wakwegamila kukwakwe.

Lumbili losope alapikwe Allah M'mbuje jwa iwumbe yosope.

Utendele ni chanasa cha Allah ijaule kwa bwana jwetu Muhammad, pamo ni wakwiwasa kwakwe ni maswahaba gakwe.

❋❋❋

Yankatimu

Matala gakwichisya umi wautendele 2
MALOWE GANDANDA 2
Chipande chandanda: Chikulupi ni masengo gambone.....3
UPANDE WINE: KUSHUGULIKA PAKUPANGANYA MASENGO GANEGAKWE KAPENA ILIMU INEYAKWE YAKAMUCHISYA. 12
CHIPANDE CHINE: KUTUPIYA KUNKUMBUCHILA ALLAH 16
CHIPANDE CHINE: KULIMBICHILA PAKUTYOSYA MAGONGO GAKWIKASYA NGANISYO, NI KWIKANAGO MAGONGO GAKWIKASYA KUSENGWA.....19
UPANDE WINE: KOSECHELA KUSIMANGANA NI YAKUSAUSYA.....21
UPANDE WINE: MACHILI GA NTIMA NI KULEKA KUPUTAPUTA KWAKWE NI KUJIGALIKA.....23
CHIPANDE CHINE: KUWULIMBISYA NTIMA PAKUJIPILILILA MICHESELA JA WANE 25
CHIPANDE CHINE: KULEKA KWENDELECHELA GANISYA NGANISYO SYANGALUMBANA.....27

❋❋❋

yao21v2.1 - 15/11/2026

حرمين

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and the Prophet's Mosque in languages.